

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.001.05.2016

P/16/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/001 – Wykonywanie budżetu państwa w 2015 r.	
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie	
Kontroler	Maciej Mikulski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98841 z dnia 30 grudnia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)	
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Darłowie, pl. Kościuszki 9, 76 - 150 Darłowo ¹ .	
Kierownik jednostki kontrolowanej	Waldemar Klimowicz - Burmistrz Darłowa ² . (dowód: akta kontroli str. 3-4)	

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ wykonanie budżetu państwa w 2015 r. przez gminę Miasto Darłowo⁴ w zakresie wykorzystania wybranych dotacji z budżetu państwa.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Środki dotacji przekazane Gminie z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zadania własnego, polegającego na budowie dróg gminnych, zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Kwoty planowanych dotacji z budżetu państwa zostały prawidłowo ujęte w planie dochodów i wydatków budżetu Gminy na 2015 r. Dotacje na ww. zadania zostały terminowo rozliczone, a niewykorzystane środki dotacji zwrócono na rachunek Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie⁵ w terminach określonych w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶.

Środki dotacji na realizację zadań w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego Urząd przekazywał Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Darłowie⁷ w terminach umożliwiających ich pełne wykonanie.

Sprawozdania budżetowe Rb-50 z realizacji ww. zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami Urząd sporządzał rzetelnie oraz terminowo przekazywał do ZUW.

Stwierdzona nieprawidłowość, która dotyczyła błędnego naliczenia kar umownych za nieterminową realizację przez wykonawcę budowy drogi, co mogło skutkować uszczupleniem budżetu Gminy w kwocie 3.129 zł, nie miała wpływu na stopień realizacji zadania oraz sposób wykorzystania przekazanych środków dotacji⁸.

¹ Dalej: Urząd.

² Od 1 grudnia 2014 r., dalej: Burmistrz.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria dla oceny pozytywnej i negatywnej stosuje się ocenę opisową.

⁴ Dalej: Gmina.

⁵ Dalej: ZUW.

⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm., dalej: ufp.

⁷ Dalej: MOPS.

⁸ W trakcie kontroli dokonano korekty wyliczenia kwoty ww. kary.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie przez gminy dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Opis stanu
faktycznego

W 2015 r. Gmina zadania z zakresu administracji rządowej i inne zlecone ustawami realizowała w następujących działach⁹: 010 – Rolnictwo i łowiectwo, 750 – Administracja publiczna, 801 – Oświata i wychowanie, 851 – Ochrona zdrowia oraz 852 – Pomoc społeczna. Z dotacji otrzymanych w 2015 r. na realizację zadań w łącznej kwocie 3.894,5 tys. zł wykorzystano 3.710,2 tys. zł¹⁰ (tj. 95,3%), w tym najwyższą kwotę dotacji wykorzystano w dziale 852 – 3.451,7 tys. zł (93%). Szczegółowym badaniem objęto realizację 2 zadań z zakresu administracji rządowej (dotyczących spraw obywatelskich oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego) oraz wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na realizację 1 zadania własnego dotyczącego budowy dróg gminnych.

(dowód: akta kontroli str. 8-22, 40-41)

Urząd nie przekazywał Wojewodzie Zachodniopomorskiemu¹¹ - na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej na 2015 r. - informacji o potrzebach finansowych związanych z realizacją zadań ujętych w dziale 750, rozdział 75011 - Urzędy wojewódzkie, dziale 852, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, finansowanych środkami dotacji celowej z budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 49-52, 319)

A. B.-A., Skarbnik Darłowa¹² wyjaśniła m.in., że Urząd otrzymywał dotację na zadania:

- z zakresu spraw obywatelskich (rozdział 75011) w wysokości adekwatnej do czynności wykonanych wg stawki ustalonej przez Wojewodę,
- z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego (rozdział 85212) – w wysokości ustalonej pierwotnie przez Wojewodę, zaś w trakcie roku w wysokości korygowanej przez MOPS z uwzględnieniem przewidywanego wykonania tych świadczeń.

(dowód: akta kontroli str. 49-52)

Pismami z października, listopada 2014 r. i lutego 2015 r. Wojewoda poinformował, że, zgodnie ze wskazaniami Ministerstwa Finansów¹³ w celu ujednolicenia dla całego kraju sposobu kalkulacji wysokości kosztów realizowanych zadań z zakresu spraw obywatelskich¹⁴ podział środków na 2015 r. nastąpi według kryterium liczby spraw zrealizowanych z uwzględnieniem ujednoliconego czasu realizacji zadań oraz wskazanej stawki roboczogodziny (22,92 zł). We wspomnianej stawce uwzględnione zostały wszystkie koszty związane z realizacją zadań (w tym nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i wydatki rzeczowe). Pierwsza transza przyznanych środków dotacji na zadania zrealizowane w I kwartale 2015 r. została wyliczona na podstawie ogólnej liczby zdarzeń w danej gminie w 2013 r., zaś wysokość kolejnych transz dotacji miała być ustalana na podstawie faktycznej liczby zdarzeń wykonanych w każdym kwartale.

⁹ Ponadto w 2015 r. Gmina ze środków przekazanych przez Krajowe Biuro Wyborcze (82,4 tys. zł) realizowała zadania w dziale 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa w zakresie prowadzenia rejestru wyborców, organizacji wyborów na Prezydenta RP, do Sejmu i Senatu oraz referendum ogólnokrajowego.

¹⁰ W tym w dziale: 852 – 3.451,7 tys. zł (93%), 750 – 149,2 tys. zł (4%), 801- 81 tys. zł (2,2%), 010 – 26,4 tys. zł (0,7%), 851 – 1,9 tys. zł (0,1%).

¹¹ Dalej: Wojewoda.

¹² Powołana na stanowisko Skarbnika uchwałą nr XXXIII/298/05 Rady Miejskiej w Darłowie z dnia 15 lutego 2005 r.

¹³ Dalej: MF.

¹⁴ Zadania wynikające z: ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2015 poz. 388), ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 167, poz.1131 ze zm.) i ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. poz.1741 ze zm.).

(dowód: akta kontroli str. 53-70, 138-139)

Wstępne informacje o planowanych przez Wojewodę kwotach dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami Burmistrz Darłowa otrzymał w dniu 24 października 2014 r., a o ostatecznych kwotach dotacji (w wysokości równej planowanej) - w dniu 16 lutego 2015 r. (3.637,5 tys. zł). Kwota planowanej dotacji na zadania objęte badaniem w rozdziale:

- 75011 wyniosła 77,5 tys. zł z tego na personalizację, wydawanie dowodów osobistych (zadanie 16.1.1.1. W) – 7,9 tys. zł, ewidencje i zmiany danych dotyczących ludności (zadanie 16.1.1.4. W) – 33,8 tys. zł, wydawanie decyzji w zakresie rejestracji stanu cywilnego (zadanie 16.1.1.6. W) – 10 tys. zł oraz prowadzenie spraw związanych z funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego (zadanie 16.1.2.1. W) – 25,8 tys. zł,

- 85212 wyniosła 3.520 tys. zł – na wypłatę świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego (zadanie 13.4.1.1. W).

W wyniku zmian dokonanych w trakcie 2015 r. łączna kwota dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych ustawami dla Gminy wyniosła 3.894,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 52-70)

Dotacje celowe w planowanej wysokości na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami (w tym w rozdziałach 75011 i 85212) zostały ujęte w uchwale budżetowej Gminy na 2015 r., przyjętej przez Radę Miejską w dniu 29 grudnia 2014 r.¹⁵

(dowód: akta kontroli str. 71-79)

Plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami opracowano w terminie określonym w art. 249 ust. 1 pkt 2 ufp. Burmistrz zarządzeniem z 7 stycznia 2015 r. zatwierdził plan finansowy zadań, przyjmując jako podstawę dla tego planu kwotę dotacji przyznanych na ten cel w roku budżetowym oraz wielkość dochodów związanych z realizacją tych zadań, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa, wypełniając tym samym obowiązek wynikający z art. 249 ust. 2 ufp. Plan wydatków¹⁶ na realizację zadań objętych badaniem określono na kwotę: 77,5 tys. zł (w rozdziale 75011) i 3.520 tys. zł (w rozdziale 85212).

(dowód: akta kontroli str. 80-86)

Burmistrz poinformował podległe jednostki organizacyjne o wysokości środków budżetowych przyznanych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej. W dniu 16 stycznia 2014 r. Urząd przekazał Kierownikowi MOPS (kierownikowi jednostki realizującej kontrolowane zadanie) informacje o: kwotach planowanych wydatków na realizację ww. świadczeń, niezbędne do opracowania projektu planu finansowego MOPS oraz ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tej jednostki, wysokości dotacji i wpłat do budżetu w terminach przewidzianych w art. 248 ust. 1 i art. 249 ust. 1 ufp.

(dowód: akta kontroli str. 87-89)

Wielkość niezbędnych środków na realizację zadania inwestycyjnego p.t. „Budowa drogowego ciągu komunikacyjnego w Mieście Darłowo – budowa ulic Chełmońskiego i Dulewicza”, w tym dotacji z budżetu państwa w rozdziale 60016 – Budowa dróg gminnych, została oszacowana w kosztorysach inwestorskich w sierpniu 2015 r. W dniu 26 września 2015 r. Burmistrz, w imieniu Gminy, złożył do ZUW wniosek o pozyskanie środków na realizację ww. inwestycji.

¹⁵ Uchwała Nr II/9/2014.

¹⁶ Zaplanowanych ze środków dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 91-136)

Kwota dotacji celowej przyznana Gminie na 2015 r. (plan po zmianach) na realizację zadań ujętych w rozdziale:

- 60016 wyniosła 217,5 tys. zł; w 2014 r. Gmina nie otrzymała dotacji na realizację zadań własnych z zakresu budowy dróg gminnych,
- 75011 wyniosła 150,0 tys. zł (193,6% planu pierwotnego) i była o 49,33 tys. zł wyższa od kwoty wydatków poniesionych na ich realizację w 2014 r. (100,7 tys. zł),
- 85212 wyniosła 3.560 tys. zł (101,1% planu pierwotnego) i była o 78 tys. zł wyższa od kwoty wydatków poniesionych na ich realizację w 2014 r. (3.482 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 6-10)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w badanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wykorzystanie przez gminy dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto 3 zadania finansowane środkami dotacji z budżetu państwa:

- 2 zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące spraw obywatelskich (rozdział 75011) oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego (rozdział 85212),
- 1 zadanie własne Gminy dotyczące budowy dróg gminnych (rozdział 60016).

Zadania z zakresu spraw obywatelskich i budowy dróg gminnych realizowane były przez Urząd, zaś zadanie z zakresu świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego realizował MOPS.

(dowód: akta kontroli str. 11-48)

Kwota dotacji celowej wykorzystana przez Gminę w 2015 r. na realizację ww. zadań ujętych w rozdziale:

- 75011 wyniosła 149,2 tys. zł (99,5% planu, z czego dotacja na zadanie w zakresie spraw obywatelskich 105,2 tys. zł) i była o 49,3 tys. zł wyższa od kwoty wydatków poniesionych na ich realizację w 2014 r. (100,7 tys. zł),
- 85212 wyniosła 3.380,2 tys. zł (94,9% planu) i była o 101,8 tys. zł niższa od kwoty wydatków poniesionych na ich realizację w 2014 r. (3.482 tys. zł).
- 60016 wyniosła 217,5 tys. zł (100% planu), w 2014 r. Gmina nie otrzymała dotacji na zadanie dotyczące budowy dróg.

(dowód: akta kontroli str. 6-10, 149-151, 184-190, 310)

2.1. Wykorzystanie przez gminy dotacji z budżetu państwa na realizację wybranych zadań z zakresu administracji rządowej

2.1.1. Wykorzystanie dotacji na zadania w zakresie spraw obywatelskich (rozdział 75011)

Zadania w zakresie spraw obywatelskich były wykonywane przez pracowników Urzędu:

- H. G. – kierownika Urzędu Stanu Cywilnego (w zakresie spraw związanych z aktami stanu cywilnego),
- P. R.-W. – inspektora ds. ewidencji ludności (w zakresie ewidencji ludności),
- J. R. – inspektora ds. dowodów osobistych (w zakresie wydawania dowodów osobistych).

(dowód: akta kontroli str. 140-148)

Badanie wykorzystania dotacji na realizację zadań w zakresie spraw obywatelskich wykazało m.in., że:

- Urząd nie składał wniosków o dotację na te zadania, środki te były przekazywane przez ZUW w transzach na podstawie sprawozdań z realizacji czynności w zakresie

ewidencji ludności, wydawania dowodów osobistych i czynności prowadzenia akt stanu cywilnego w kwotach odpowiednio do zrealizowanych spraw i określonej stawki roboczogodziny,

- nie stwierdzono przypadków otrzymania z ZUW dotacji po terminie, blokowania wydatków na dotacje, dochodzenia przez Gminę w postępowaniu sądowym należnych dotacji na realizację zadań oraz otrzymywania w ostatnim kwartale lub ostatnim miesiącu roku budżetowego znacznych kwot dotacji (wyższych niż 1/12 planu po zmianach),

- ZUW przekazywał dotacje w rozdziale 75011 na podstawie sprawozdań z wykonania zadań; dotacja została przekazana w 21 transzach, kwoty dotacji przekazywane w poszczególnych kwartałach kształtowały się następująco: 33,8 tys. zł (I kwartał), 43 tys. zł (II kwartał), 52,7 tys. zł (III kwartał) i 20,5 tys. zł (IV kwartał),

- dotacja otrzymana na realizację ww. zadania z zakresu administracji publicznej (w tym z zakresu spraw obywatelskich) w całości została wydatkowana na: wynagrodzenia pracowników realizujących te zadania wraz z pochodnymi (nie stwierdzono wydatkowania środków z otrzymanej dotacji niezgodnie z przeznaczeniem),

- Urząd dokonał zbiorczego rozliczenia dotacji w dniu 28 stycznia 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 149-152, 319, 330)

Pani Skarbnik wyjaśniła, że środki dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami były przekazywane z budżetu państwa w terminach umożliwiających realizację ww. zadań.

(dowód: akta kontroli str. 49-52)

Pismem z 26 stycznia 2016 r. ZUW poinformował Urząd o wykorzystaniu dotacji przeznaczonej na realizację zadań w zakresie spraw obywatelskich, obliczonej na podstawie przekazanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji danych z Systemu Rejestrów Państwowych¹⁷ oraz na podstawie sprawozdań z wykonanych czynności składanych przez Gminę w przypadkach braku danych z SRP. Według rozliczenia Gmina otrzymała dotację większą niż wynikało z faktycznego wykonania o 845 zł. Burmistrz złożył (w dniu 28 stycznia 2016 r.) korektę rozliczenia zbiorczego dotacji przyznanych w 2015 r. i dokonał (w dniu 29 stycznia 2016 r.) zwrotu niewykorzystanych środków dotacji w kwocie 845 zł.

(dowód: akta kontroli str. 166-169)

W dniu 8 lutego 2016 r. Urząd otrzymał z ZUW informację o ostatecznym rozliczeniu dotacji na zadania w zakresie spraw obywatelskich dokonanego na podstawie danych z SRP i sprawozdań Gminy, według algorytmu ustalonego przez MF, zgodnie z którym wartość przeszacowanej dotacji na zadania w zakresie spraw obywatelskich wyniosła 845,33 zł. Zwrotu kwoty 0,33 zł Urząd dokonał w dniu 15 lutego 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 178-182)

Dokonane przez Urząd oszacowanie kwoty dofinansowania realizacji zadań w ramach rozdziału 75011 środkami własnymi Gminy wykazało, że Gmina przeznaczyła na realizację ww. zadań środki w kwocie 120 tys. zł. Urząd nie występował o zwiększenie środków na realizację zadania z zakresu spraw obywatelskich oraz na drogę postępowania sądowego z roszczeniem wobec budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 314)

¹⁷ Dalej: SRP.

Burmistrz wyjaśnił, że Gmina, po uzyskaniu informacji z ZUW¹⁸ o braku możliwości zwiększenia dotacji na realizację zadań zleconych nie dochodziła swoich roszczeń przed sądami, ponieważ istniało duże prawdopodobieństwo, że wyroki sądów nie pozwolą na odzyskanie brakujących kwot. Ponoszenie wysokich opłat sądowych w zakresie spraw wyżej opisanych wiązałoby się z narażeniem na dodatkowe uszczuplenie budżetu samorządu.

(dowód: akta kontroli str. 313-315)

Szczegółowe badania rzetelności postępowania pracowników Urzędu w zakresie wydawania dowodów osobistych wykazały, że:

- w przypadku losowo wybranych 30 spraw pracownik odpowiedzialny za wydawanie dowodów osobistych poprawnie weryfikował złożone wnioski oraz wprowadzał dane do systemu w dniu przyjęcia wniosku,
- dowody osobiste były dostępne do odbioru średnio po upływie 22 dni od daty złożenia wniosku, zaś wnioskodawcy odbierali je średnio po 31 dniach od złożenia wniosku,
- sprawozdania z realizacji czynności w zakresie wydawania dowodów osobistych sporządzano zgodnie z instrukcją¹⁹ dane umieszczone w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z raportów z systemu „Rejestr Dowodów Osobistych”.

(dowód: akta kontroli str. 153-165, 170-177)

2.1.2. Wykorzystanie dotacji na realizację zadań w zakresie funduszu alimentacyjnego²⁰ (rozdział 85212)

Dotacje na finansowanie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe z ubezpieczenia społecznego (rozdział 85212) ZUW przekazywał na rachunek Urzędu regularnie, w kwotach wnioskowanych przez MOPS.

Zadania w zakresie realizacji świadczeń z FA był realizowany w 2015 r. przez MOPS. Przelew ww. środków dotacji w łącznej kwocie 3.560 tys. zł na rachunek MOPS nastąpił w 12 transzach w kwotach od 293,3 tys. zł do 355,4 tys. zł. Środki te Urząd przekazał w terminie od 1 do 4 dni od daty ich wpływu na rachunek budżetu Gminy, co umożliwiło terminową realizację zadań. Nie odnotowano przypadków wnioskowania o przyspieszenie terminów przelania środków.

(dowód: akta kontroli str. 183-189, 203, 214-220, 244-249)

Pani Skarbnik wyjaśniła, że Urząd przekazywał środki dotacji w momencie otrzymania wyciągu, potwierdzającego wpływ środków od Wojewody.

(dowód: akta kontroli str. 49-52)

Rozliczenie zbiorcze dotacji w dziale 852 MOPS przedstawił w dniu 25 stycznia 2016 r. Środki dotacji w rozdziale 85211 zostały wykorzystane w kwocie 3.380,2 tys. zł, z tego 807,9 tys. zł na świadczenia z FA, zaś niewykorzystane środki dotacji w kwocie 179,8 tys. zł (w tym 32,1 tys. zł z FA) zwrócone na rachunek Urzędu w dniu 30 grudnia 2015 r.

Urząd dokonał zwrotu niewykorzystanych środków dotacji na rachunek ZUW w dniu w dniu 31 grudnia 2015 r. tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 upf. Ostateczne rozliczenie dotacji w dziale 852 Urząd przekazał do ZUW w dniu 28 stycznia 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 9-10, 183-197, 320-330)

¹⁸ Pismo FB-3.1111.10.2015.1.LB z dnia 10 lutego 2015 r.

¹⁹ Zgodnie z przesłaną instrukcją z MF – pismem z 29 lipca 2015 r. (FS3.413.9.2015) - w tej pozycji należało podać liczbę przyjętych wniosków o wydane dowody.

²⁰ Dalej: FA.

Z informacji uzyskanej z MOPS na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²¹ wynika, że:

- liczba osób pobierających świadczenia z FA w 2015 r. wyniosła 169 (o 13 więcej niż w 2014 r.),
- liczba wydanych w 2015 r. decyzji w sprawach świadczeń z FA wyniosła 139 (o 16 mniej niż w 2014 r.),
- wartość wypłaconych w 2015 r. świadczeń z FA wyniosła 784,3 tys. zł i była niższa w stosunku do roku 2014 r. o 67,2 tys. zł,
- MOPS podejmował działania wobec dłużników alimentacyjnych, w tym m.in. w postaci: przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych oraz odbierania oświadczeń majątkowych od dłużników (24 razy), występowania z wnioskiem o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużników do powiatowego urzędu pracy (w stosunku do 13 osób), składania wniosków o ściganie dłużników za przestępstwo²² (43 osoby), wystawiania decyzji o zwrocie należności świadczeń wypłaconych z FA osobie uprawnionej (8 decyzji), wysyłania wniosków o podjęcie działań wobec dłużników mieszkających na terenie innych gmin (24), wystawienia tytułów wykonawczych (38), dokonania wpisu do Krajowego Rejestru Dłużników (200 dłużników), ustanowienia kuratora dla dłużników nieobecnych (47),
- wysokość środków zwróconych przez ww. dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń z FA w 2015 r. wyniosła 74,5 tys. zł (w tym dochody przekazane do budżetu państwa 46,2 tys. zł, na dochody własne gminy: wierzyciela – 23 tys. zł, dłużnika - 5,3 tys. zł) i była niższa w stosunku do roku 2014 r. o 29 tys. zł. (103,5 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 191-198)

MOPS sporządzał kwartalne sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za 2015 r. i przekazywał je Wojewodzie w terminach przewidzianych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²³. Rozliczenie dotacji przyznanych Gminie w rozdziale 85212 zostało sporządzone przez MOPS w dniu 25 stycznia 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 154-160, 221-243)

2.1.3. Sprawozdania Rb-50

Sprawozdania Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań zleconych za IV kwartał 2015 r., w tym zadań w zakresie spraw obywatelskich i wypłaty świadczeń z FA, przekazano dysponentowi części budżetowej z zachowaniem terminu określonego w załączniku nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁴.

Ww. sprawozdanie przekazane Wojewodzie spełniało wymogi określone w § 9 ust. 2 wyżej powołanego rozporządzenia oraz § 19 ust. 1-5 załącznika nr 39 do tego rozporządzenia – kwoty wykazane w odpowiedniej szczegółowości w rozdziałach 75011 i 85212 były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 11-34, 149-151, 83-190)

2.2. Wykorzystanie przez gminy dotacji z budżetu państwa na realizację zadania własnego

Kontrolą objęto wykorzystanie środków dotacji przeznaczonej na dofinansowanie inwestycji, polegającej na „Budowie drogowego ciągu komunikacyjnego

²¹ Dz.U. z 2015 r. poz. 1096, dalej: ustawa o NIK.

²² Jeżeli dłużnik przez okres 6 miesięcy nie wywiązał się w żadnym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie mniejszej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów, odmówił rejestracji w PUP, odmówił propozycji zatrudnienia.

²³ Dz. U. Nr 288, poz. 1694.

²⁴ Dz. U. poz. 119.

w miejscowości Darłowo: ulice Chełmońskiego i Dulewicza²⁵. Kwota dotacji przyznana została na podstawie umowy zawartej pomiędzy Wojewodą i Gminą w dniu 22 października 2015 r. o dofinansowanie Inwestycji w kwocie nie wyższej niż 217,5 tys. zł, tj. nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowanych. Umowa zakładała termin zakończenia zadania do 30 listopada 2015 r. Aneks z dnia 4 grudnia 2015 r. przedłużył ten termin do 15 grudnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 250-257)

Wykonawców inwestycji wyłoniono w trybie przetargu nieograniczonego z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁶. Stwierdzono m.in., że:

- przedmiot zamówienia i jego wartość została prawidłowo określona,
- specyfikacja istotnych warunków zamówienia²⁷ zawierała elementy określone w art. 36 pzp,
- wyłoniona oferta spełniała wymogi określone w SIWZ, postępowanie zostało właściwie udokumentowane,
- Gmina wyegzekwowała wniesienie przez wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zgodnie z art. 147-150 pzp,
- zamawiający zawarł umowę w terminie określonym w art. 94 ust. 1 pzp, która zawierała postanowienia zgodne ze złożoną ofertą i zabezpieczające interes zamawiającego na wypadek niewywiązania się wykonawcy z umowy lub wadliwego jej wykonania.

(dowód: akta kontroli str. 258-279)

Umową z 5 października 2015 r. Gmina zleciła realizację Inwestycji wyłoniłemu w trybie przetargu wykonawcy, tj. konsorcjum firm: „B. sp. z o.o. (lider) – T.-E. sp. z o.o. (partner)”²⁸ za wynagrodzeniem 447 tys. zł brutto. Zgodnie z § 3 ust. 1 umowy termin realizacji robót wyznaczono na 15 listopada 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 258-259, 268-278)

Protokołem odbioru końcowego Gmina potwierdziła wykonanie przez B&T-E Inwestycji w dniu 8 grudnia 2015 r., zgodnie z pozwoleniami na budowę wydanymi przez Starostę Sławieńskiego (z 27 grudnia 2012 r. i 23 września 2013 r.) oraz Wojewodę (z 28 grudnia 2012 r.). Zapłaty za wykonanie ww. robót budowlanych Gmina dokonała na rzecz B&T-E w terminach 18 listopada 2015 r. (302,5 tys. zł) i 23 grudnia 2015 r. (144,5 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 280-284, 331-352)

W dniu 17 grudnia 2015 r. B&T-E obciążyło Gminę karą za nieterminowe przekazanie placu budowy (zwłoka 7 dni) w kwocie 3.129 zł, zaś Gmina w dniu 22 grudnia 2015 r. obciążyła B&T-E karą za nieterminowe wykonanie przedmiotu umowy (zwłoka 22 dniowa) w kwocie łącznej 9.834 zł. Gmina uznając faktyczne opóźnienie w przekazaniu placu budowy bez winy wykonawcy Inwestycji dokonała zapłaty kary w kwocie 3.129 zł w dniu 15 stycznia 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 285-288)

B&T-E nie zgodziło się z naliczoną karą, podnosząc w odwołaniu z 15 stycznia 2016 r., że na opóźnienie wpływ miały czynniki niezależne od wykonawcy, których wystąpienia nie dało się przewidzieć, tj. opóźnienie w przekazaniu placu budowy, wystąpienie robót dodatkowych oraz wyjątkowo niekorzystne warunki pogodowe. Urząd (pismem z 20 stycznia 2015 r.) zgodził się z argumentami, dotyczącymi opóźnienia w przekazaniu placu budowy (7 dni) oraz okresem złych warunków

²⁵ Dalej: Inwestycja.

²⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm., dalej: pzp.

²⁷ Dalej: SIWZ.

²⁸ Dalej: B&T-E.

pogodowych w listopadzie 2015 r. (7 dni) i dokonał korekty wymiaru kary, naliczając ją jedynie za 8 dni (3.576 zł). Do dnia (14 marca 2016 r.) zakończenia kontroli, pomimo wezwań do zapłaty, B&T-e nie dokonało zapłaty kar umownych.

(dowód: akta kontroli str. 289-297)

Dokonane w toku czynności oględziny potwierdziły wykonanie Inwestycji zgodnie z umową, SIWZ i wnioskiem o dofinansowanie. Całkowite koszty, dotyczące projektu realizacji Inwestycji wyniosły 447 tys. zł, w tym koszty kwalifikowalne 435 tys. zł. (217,5 tys. zł ze środków dotacji i 217,5 tys. zł ze środków własnych). Środki dotacji zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a Gmina dokonała rozliczenia końcowego dotowanego zadania.

(dowód: akta kontroli str. 298-312)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w badanym obszarze stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Kara umowna naliczona 20 stycznia 2016 r. Wykonawcy Inwestycji „Budowa drogowego ciągu komunikacyjnego w miejscowości Darłowo: ul. Chełmońskiego i Dulewicza”, została zaniżona o co najmniej 3.129 zł²⁹.

(dowód: akta kontroli str. 280-297)

W dniu 10 marca 2016 r. dokonano poprawnego naliczenia kar umownych w kwocie 6.705 zł i wezwano B&T-E do zapłaty ww. kar w terminie 14 dni.

(dowód: akta kontroli str. 317)

Burmistrz wyjaśnił, że w wyniku wskazań kontroli NIK, przeprowadzono w Urzędzie kontrolę wewnętrzną, która potwierdziła, że kwota kar naliczonych wykonawcy inwestycji „Budowa drogowego ciągu komunikacyjnego w miejscowości Darłowo: ul. Chełmońskiego i Dulewicza” została błędnie obliczona. W związku z powyższym w dniu 10 marca 2016 r. Wykonawcy przedstawiono informacje poparte pismem o poprawnym wyliczeniu należnych gminie kwot i wezwaniu wykonawcy do wypłacenia należności w terminie 14 dni od dnia odbioru wezwania.

(dowód: akta kontroli str. 313-318)

Do dnia zakończenia kontroli (14 marca 2016 r.) Wykonawca nie dokonał wpłaty kary umownej³⁰). Ponaglenie do zapłaty pierwotnie obliczonej kwoty Urząd wysłał do Wykonawcy 3 marca 2016 r. Zgodnie z zapisem § 12 ust. 4 ww. umowy z dnia 5 października 2015 r., kara powinna zostać zapłacona w terminie 14 dni od daty wystąpienia z zadaniem zapłaty kary.

(dowód: akta kontroli str. 280-297)

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o wyegzekwowanie od B&T-E należnej kary umownej, wraz z należnymi odsetkami.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

²⁹ Uwzględniając m.in. kwotę jaką Urząd zapłacił Wykonawcy 15 stycznia 2016 r. za opóźnienie w przekazaniu placu budowy.

³⁰ Ani w wysokości obliczonej 20 stycznia 2016 r. (3.576 zł) ani w wysokości skorygowanej 10 marca 2016 r. (6.705 zł).

Obowiązek
poinformowania NIK o
sposobie wykonania
wniosku

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 25 marca 2016 r.

Kontroler
Maciej Mikulski
specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis